

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

16 JANVIER 1962.

PROJET DE LOI

établissant le taux minimum de certaines pensions
de retraite et de survie à charge du Trésor public.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les améliorations qui ont été apportées aux divers régimes des pensions sociales, tant en ce qui concerne les montants de ces pensions que leurs conditions d'octroi, ont eu pour conséquence que nombre d'agents des services publics n'obtiennent plus, selon les règles qui déterminent le calcul des pensions du secteur public, que des montants inférieurs à ceux dont ils bénéficieraient s'ils avaient fait carrière au service d'un employeur privé.

Il est apparu au Gouvernement que cette situation devait être redressée non seulement pour l'avenir mais également pour les années écoulées.

Déjà, la loi du 18 août 1948 avait stipulé en son article 7 que le montant des pensions de retraite et de survie à charge du Trésor public, allouées du chef de l'exercice d'une fonction principale et pour une carrière complète ne pouvait être inférieur, selon le cas, aux maximums absolus de la majoration de la rente de vieillesse ou de survie et des compléments de pension de vieillesse ou de survie octroyés dans le cadre du système de la sécurité sociale.

Les modifications profondes apportées aux régimes de pension des ouvriers et des employés ont entraîné la suppression des majorations de rente et des compléments de pension, ce qui a eu pour effet de rendre inapplicable la garantie instituée par la disposition légale précitée.

L'instauration ultérieure de minimums de pension par les lois du 9 août 1958 et du 17 février 1959, minimums qui ont été récemment majorés par la loi du 17 juillet 1961, fournit un nouvel élément de comparaison.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

16 JANUARI 1962.

WETSONTWERP

tot vaststelling van het minimumbedrag van
zekere rust- en overlevingspensioenen ten laste
van de Openbare Schatkist.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De verbeteringen die aan de verschillende regimes van de maatschappelijke pensioenen zijn gebracht, zo wat de bedragen van die pensioenen als hun toekenningsvoorwaarden betreft, hebben voor gevolg gehad dat tal van leden van het personeel der openbare diensten, volgens de regels waaraan de berekening van de pensioenen van de openbare sector onderworpen is, slechts bedragen bekomen die lager zijn dan die welke zij zouden genieten zo zij hun loopbaan bij een privé-werkgever hadden volbracht.

Het is de Regering voorgekomen dat die toestand moest worden recht gezet, niet alleen voor de toekomst doch insgelijks voor de voorbije jaren.

De wet van 18 augustus 1948 reeds had in haar artikel 7 bepaald dat het bedrag der rust- en overlevingspensioenen ten laste van de Schatkist, toegekend uit hoofde van het vervullen van een hoofdbetrekking en voor een volledige loopbaan, niet lager mocht zijn, naar gelang van het geval, dan de absolute maxima van de ouderdoms- of overlevings-rentetoeslag en de aanvullende ouderdoms- of overlevings-pensioenen, toegekend in het raam van het stelsel van de maatschappelijke zekerheid.

De grondige wijzigingen die aangebracht werden aan de stelsels der arbeiders- en bediendenpensioenen, hebben de afschaffing van de rentetoeslagen en de aanvullende pensioenen met zich gebracht, hetgeen tot gevolg gehad heeft de door voornoemde wetsbepaling ingevoerde waarborg ontoepasselijk te maken.

De latere invoering van de pensioenminima bij de wetten van 9 augustus 1958 en van 17 februari 1959, minima die onlangs verhoogd werden bij de wet van 17 juli 1961, verstrekt een nieuw vergelijkingspunt.

Le Gouvernement propose dès lors de garantir, sous les mêmes conditions que celles prévues par le régime de la sécurité sociale, des montants minimums égaux à ceux de ce régime, en faveur des agents dont les pensions sont à charge du Trésor public.

Il faut encore tenir compte qu'il entre dans les intentions du Gouvernement de majorer à nouveau les minimums de pension des régimes de sécurité sociale.

Analyse des articles.

L'article premier indique les catégories de pensions et traitements de disponibilité auxquelles les nouveaux minimums de pension seront applicables.

Il s'agit :

1° des pensions de retraite à charge du Trésor public et de la Caisse des ouvriers de l'Etat accordées par limite d'âge, du chef de l'exercice d'une fonction principale;

Si aucune limite d'âge n'est prévue pour la fonction exercée, le titulaire sera censé être pensionné par limite d'âge s'il réunit les conditions d'âge et d'années de service requises pour être pensionné sur simple demande.

2° des pensions de veuve à charge du Trésor public et de la Caisse des ouvriers de l'Etat, accordées du chef de l'exercice d'une fonction principale;

3° des traitements d'attente, égaux aux taux de la pension, accordés du chef de l'exercice d'une fonction principale aux agents qui, atteints par la limite d'âge, ont été placés en disponibilité parce qu'ils ne comptaient pas le nombre minimum d'années de services requis pour pouvoir prétendre à la pension.

Les agents qui se trouvent dans cette position doivent comparaître annuellement devant le Service de santé administratif relevant du Ministère de la Santé Publique et de la Famille.

S'ils sont reconnus physiquement inaptes à l'exercice de leurs fonctions, ils sont mis à la retraite pour cause de maladie ou d'infirmités.

Dans ce cas, ils bénéficieront également de la garantie instituée par l'article premier.

L'article 2 précise la nature de la garantie accordée aux titulaires d'une pension de retraite ou d'un traitement d'attente ainsi que l'âge à partir duquel ils peuvent en bénéficier.

Selon cette disposition, le montant de la pension de retraite ou du traitement d'attente ne pourra être inférieur, à l'âge de 65 ans pour les hommes et de 60 ans pour les femmes, aux montants minimums garantis pour une carrière complète par la législation relative à la pension de retraite des employés, en ce qui concerne le personnel employé et par la législation relative aux pensions de retraite des ouvriers, en ce qui concerne les ouvriers, compte tenu des conditions d'époque d'ouverture du droit et d'état civil prévues par ces législations.

La garantie est octroyée sans qu'il les anciens agents soient tenus de remplir les conditions auxquelles la législation sociale soumet l'octroi d'une pension de retraite.

Les minimums garantis au 1er septembre 1958 varient donc, pour les employés, suivant la date d'ouverture du

De Regering stelt derhalve voor, onder dezelfde voorwaarden als die welke voorzien zijn door het regime van de maatschappelijke zekerheid, dezelfde minimumbedragen als die van dat regime te waarborgen ten voordele van de personeelsleden wier pensioenen ten laste zijn van de Openbare Schatkist.

Er dient nog rekening te worden gehouden van het feit dat de Regering het inzicht heeft andermaal de pensioenminima van de regimes van maatschappelijke zekerheid te verhogen.

Ontleding der artikelen.

Het eerste artikel duidt de categorieën aan van pensioenen en disponibiliteitswedden, waarop de nieuwe minima der pensioenen van toepassing zullen zijn.

Het betreft :

1° de rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist en van de Rijkswerkliedenkas, toegekend wegens het bereiken van de leeftijdsgrens uit hoofde van de uitoefening van een hoofdbetrekking;

Indien voor de uitgeoefende betrekking geen leeftijdsgrens voorzien is, zal de titularis geacht worden gepensioneerd te worden wegens het bereiken van de leeftijdsgrens, indien hij de vereiste voorwaarden betreffende leeftijd en dienstjaren vervult om op eenvoudig verzoek gepensioneerd te worden.

2° de weduwenpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist en van de Rijkswerkliedenkas die verleend worden uit hoofde van de uitoefening van een hoofdfunctie;

3° de wachtwedden, die gelijk zijn aan het bedrag van het pensioen en die toegekend worden, uit hoofde van de uitoefening van een hoofdbetrekking, aan de personeelsleden die de leeftijdsgrens bereikt hebben en die in beschikbaarheid geplaatst werden, daar zij niet het minimum aantal jaren dienst tellen dat vereist is om te kunnen aanspraak maken op het pensioen.

De personeelsleden die zich in deze toestand bevinden, moeten jaarlijks verschijnen vóór de Administratieve Gezondheidsdienst, die afhangt van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

Indien zij fysisch ongeschikt bevonden worden om hun ambt uit te oefenen, worden zij op pensioen gesteld wegens ziekte of gebrekkigheid.

In dit geval genieten zij eveneens de bij het eerste artikel ingevoerde waarborg.

Artikel 2 preciseert de aard van de waarborg, die verleend wordt aan de gerechtigden op een rustpensioen of een wachtwedde, evenals de leeftijd vanaf dewelke zij deze kunnen genieten.

Volgens deze bepaling, mag het bedrag van het rustpensioen of van de wachtwedde op de leeftijd van 65 jaar voor de mannen en van 60 jaar voor de vrouwen, niet lager zijn dan de minimumbedragen die voor een volledige loopbaan gewaarborgd zijn door de wetgeving op het rustpensioen der bedienden, wat betreft het bediendenpersoneel, en door de wetgeving op de rustpensioenen der arbeiders, wat de arbeiders betreft, rekening houdend met de door deze wetgevingen voorziene voorwaarden nopens het tijdstip van opening van het recht en nopens de burgerlijke stand.

De waarborg wordt toegestaan zonder dat de gewezen personeelsleden ertoe gehouden zijn de voorwaarden te vervullen waarvan de maatschappelijke wetgeving het toekennen van een rustpensioen afhankelijk maakt.

De op 1 september 1958 gewaarborgde minima schommelen dus, voor de bedienden, volgens de datum van ope-

droit, de 43 600 à 48 000 francs pour les mariés, de 31 200 à 38 350 francs pour les bénéficiaires isolés masculins et de 29 000 à 34 600 francs pour les bénéficiaires isolés féminins.

Les minimums garantis pour les ouvriers sont fixés à 36 000 francs pour les mariés et à 24 000 francs pour les isolés.

Depuis le 1er octobre 1961, les chiffres précités ont été majorés. Ils varient pour les employés mariés de 46 608 à 51 336 francs, pour les bénéficiaires isolés masculins de 34 835 à 42 804 francs et pour les bénéficiaires isolés féminins de 33 372 à 38 628 francs.

Les nouveaux minimums garantis pour les ouvriers sont fixés à 38 500 francs pour les mariés et à 26 800 francs pour les isolés.

L'article 3 précise la nature et les conditions d'octroi de la garantie accordée aux titulaires d'une pension de survie.

Pour les veuves d'employés, le minimum garanti au 1er septembre 1958 varie de 21 800 à 24 000 francs selon la date d'ouverture du droit à la pension.

Pour les veuves d'ouvriers il est fixé uniformément à 18 000 francs.

Ces chiffres ont été portés depuis le 1er octobre 1961 à des taux variant de 26 028 à 28 668 francs pour les veuves d'employés et au taux uniforme de 21 500 francs pour les veuves d'ouvriers.

La garantie n'est octroyée que si les conditions auxquelles la législation sociale soumet l'octroi d'une pension de veuve sont réunies. Ces conditions sont actuellement les suivantes :

1° la veuve doit être âgée de 45 ans au moins ou, si elle est plus jeune, elle doit être atteinte d'une incapacité permanente de 66 % ou élever un enfant pour lequel elle a droit aux allocations familiales;

2° la veuve ne peut exercer une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel;

3° le droit à la pension est suspendu si la veuve se remarie.

Les chiffres précités représentent les taux annuels, non indexés, des minimums garantis par le régime de la sécurité sociale. Il est évident que les majorations de ces taux de base qui sont attendues au 1er janvier 1962, seront applicables d'office aux bénéficiaires de la garantie.

L'article 4 apporte une précision quant à l'application des articles 2 et 3. Il stipule, en effet que les montants visés par ces dispositions, c'est-à-dire, d'une part les pensions de retraite et de survie, ainsi que les traitements d'attente, dont il est question à l'article premier et d'autre part, les minimums garantis, sont comparés en tenant compte des majorations qui affectent ces montants, selon le régime de liaison à l'index des prix de détail qui leur est propre.

L'article 5 confère au Roi le soin d'établir les critères permettant de déterminer si un agent de l'Etat est appelé à bénéficier du minimum prévu par la législation sur les pensions des employés ou si, au contraire, il y a lieu de lui appliquer le minimum prévu par la législation sur les pensions des ouvriers.

Il va de soi que ces critères serviront également à déterminer le minimum applicable aux pensions de veuves et d'orphelins.

ning van het recht, van 43 600 tot 48 000 frank voor de gehuwden, van 31 200 tot 38 350 frank voor de mannelijke alleenstaande begunstigten en van 29 000 tot 34 600 frank voor de vrouwelijke alleenstaande begunstigten.

De gewaarborgde minima voor de arbeiders zijn vastgesteld op 36 000 frank voor de gehuwden en op 24 000 frank voor de alleenstaanden.

Sedert 1 oktober 1961 zijn vermelde cijfers verhoogd. Zij schommelen voor de gehuwde bedienden tussen 46 608 en 51 336 frank, voor de mannelijke alleenstaande begunstigten tussen 34 835 en 42 804 frank en voor de vrouwelijke alleenstaande begunstigten tussen 33 372 en 38 628 frank.

De nieuwe gewaarborgde minima voor de arbeiders zijn vastgesteld op 38 500 frank voor de gehuwden en op 26 800 frank voor de alleenstaanden.

Artikel 3 preciseert de aard en de toekenningsvoorwaarden van de waarborg, die aan de gerechtigden op een overlevingspensioen verleend wordt.

Voor de weduwen van bedienden schommelt het op 1 september 1958 gewaarborgd minimum tussen 21 800 en 24 000 frank volgens de datum waarop het recht op pensioen ontstaat.

Voor de weduwen van arbeiders is het eenvormig op 18 000 frank vastgesteld.

Deze cijfers zijn sedert 1 oktober 1961 gebracht op bedragen die schommelen tussen 26 028 en 28 668 frank voor de weduwen van bedienden en op het eenheidsbedrag van 21 500 frank voor de weduwen van arbeiders.

De waarborg wordt slechts verleend indien de voorwaarden, waarvan de sociale wetgeving de toekenning van een weduwenpensioen afhankelijk stelt, vervuld zijn. Deze voorwaarden zijn thans de volgende :

1° de weduwe moet minstens 45 jaar oud zijn of, indien zij jonger is, moet zij getroffen zijn door een voortdurende onbekwaamheid van 66 % of een kind opvoeden waarvoor zij recht heeft op kindertoelagen;

2° de weduwe mag geen andere beroepsactiviteit uitoefenen dan een toevallig werk;

3° indien de weduwe hertrouwt, wordt het recht op pensioen geschorst.

Voorname cijfers vertegenwoordigen de jaarlijkse, niet aan het indexcijfer aangepaste bedragen van de bij het stelsel der maatschappelijke zekerheid gewaarborgde minima. Het spreekt vanzelf dat de verhogingen van deze basisbedragen, verhogingen die op 1 januari 1962 verwacht worden, van ambtswege op de gerechtigden op de waarborg van toepassing zullen zijn.

Artikel 4 geeft een nauwkeurigere aanduiding inzake de toepassing van de artikelen 2 en 3. Het bepaalt inderdaad dat de bij deze bepalingen bedoelde bijdragen, m.a.w., enerzijds de rust- en overlevingspensioenen evenals de wachtwedden waarvan sprake is in het eerste artikel, en anderzijds de gewaarborgde minima, vergeleken worden rekening houdend met de verhogingen die op deze bedragen worden toegepast, volgens het hun eigen regime waarbij zij aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen worden gekoppeld.

Artikel 5 vertrouwt aan de Koning de zorg toe de criteria vast te stellen die het mogelijk moeten maken te bepalen of een lid van het Rijkspersoneel aanspraak kan maken op het genot van het bij de wetgeving op de bediendenpensioenen voorziene minimum of wel of er, integendeel, aanleiding bestaat hem het minimum voorzien bij de wetgeving op de pensioenen van de arbeiders, toe te passen.

Het spreekt vanzelf dat deze criteria eveneens zullen dienen voor het bepalen van het minimum dat toepasselijk is op de weduwen- en wezenpensioenen.

Les minimums garantis par le présent projet ont pour but de compenser l'insuffisance éventuelle de la pension des anciens serviteurs de l'Etat et de leurs ayants droit.

Toutefois, comme cette insuffisance provient la plupart du temps du fait que les intéressés sont entrés tardivement au service de l'Etat, après avoir exercé des occupations professionnelles du chef desquelles ils ont été soumis à un régime de pension, il s'indique de tenir compte pour l'application de la garantie, de l'ensemble des pensions et quotes-parts de pension auxquelles les intéressés peuvent prétendre à charge des différents régimes en cause.

C'est pourquoi, l'article 6 stipule que les intéressés devront solliciter l'octroi de ces différentes pensions et quotes-parts de pension, qui viendront en déduction des minimums garantis.

L'Administration des Pensions sera appelée à aider les requérants par la remise de questionnaires dont les réponses permettront de déceler les droits que les intéressés doivent faire valoir et de les guider vers les organismes compétents.

L'article 7 subordonne l'octroi des minimums garantis à l'introduction d'une demande. Il convient d'observer à cet égard que les dispositions des articles précédents ne pourraient être appliquées d'office, les administrations chargées de liquider la pension ne possédant pas les éléments permettant d'apprécier si les intéressés se trouvent dans les conditions requises pour en invoquer le bénéfice en raison notamment du fait qu'ils pourraient être titulaires de pensions allouées sous l'empire d'autres régimes.

Déjà l'article 7, § 5, de la loi du 18 août 1948, avait prévu une requête des intéressés pour bénéficier du minimum de sécurité sociale.

Les demandes prévues par le présent projet sortent leurs effets à la date à laquelle l'intéressé réunit les conditions lui permettant de solliciter le bénéfice des articles 2 ou 3 sans que l'on puisse remonter cependant à une date antérieure au 1er septembre 1958.

La prescription quinquennale est évidemment d'application si les intéressés laissent s'écouler plus de cinq années avant de faire valoir leurs droits au bénéfice des articles 2 et 3.

L'article 8 règle l'application de l'article 7 de la loi du 18 août 1948 pendant la période transitoire qui s'est écoulée entre la suppression des avantages auxquels il se réfère et l'instauration des nouveaux minimums de pension.

Les minimums garantis en l'occurrence sont ceux fixés par la loi du 28 juin 1954 portant la pension des ouvriers mariés à 28 000 francs et modifiant la législation en vue d'en accélérer l'application.

L'article 9 permet de reviser d'office, c'est-à-dire sans l'introduction d'une nouvelle demande, la situation des personnes qui bénéficient actuellement d'un complément de pension alloué en exécution de l'article 7 de la loi du 18 août 1948.

Cette révision sortira ses effets au plus tôt à la date à laquelle les minimums garantis ont été instaurés dans le régime de la sécurité sociale, soit le 1er septembre 1958.

Comme elle pourrait entraîner une réduction de la pension, dans le cas où le bénéficiaire a obtenu dans un autre régime, une pension qui doit être déduite du minimum garanti conformément à l'article 6, il est stipulé, en vue de sauve-

De bij dit ontwerp gewaarborgde minima hebben tot doel de eventuele ontoereikendheid van het pensioen der gewezen dienaars van de Staat en hun rechthebbenden te vergoeden.

Daar deze ontoereikendheid meestal echter voortvloeit uit het feit dat de betrokkenen laattijdig in dienst van de Staat getreden zijn, nadat zij beroepsbezigheden gehad hebben ingevolge dewelke zij aan een pensioenstelsel onderworpen waren, is het aangewezen voor de toepassing van de waarborg rekening te houden met het geheel der pensioenen en pensioendelen waarop de betrokkenen kunnen aanspraak maken ten laste van de verschillende betrokken stelsels.

Dit is de reden waarom artikel 6 bedingt dat de betrokkenen de toekenning van deze verschillende pensioenen en pensioendelen die zullen afgetrokken worden van de gewaarborgde minima, moeten aanvragen.

Het Bestuur der Pensioenen zal tot taak hebben de aanvrager te helpen door het afleveren van vragenlijsten waarvan de antwoorden het mogelijk zullen maken de rechten vast te stellen die de betrokkenen moeten inroepen, en hen te leiden naar de bevoegde instellingen.

Artikel 7 stelt de toekenning van de gewaarborgde minima afhankelijk van het indienen van een aanvraag. Het past dienaangaande op te merken dat de bepalingen van de vorige artikelen niet ambtshalve zouden kunnen toegepast worden, daar de met de vereffening van het pensioen belaste administraties niet over de gegevens beschikken die toelaten te oordelen of de betrokkenen de vereiste voorwaarden vervullen om er het voorrecht van in te roepen, n.l. wegens het feit dat zij gerechtigd zouden kunnen zijn op pensioenen die onder andere stelsels werden toegekend.

Artikel 7, § 5, van de wet van 18 augustus 1948, had reeds een aanvraag vanwege de betrokkenen voorzien om het minimum van de maatschappelijke zekerheid te genieten.

De bij dit ontwerp voorziene aanvragen hebben uitwerking op de datum waarop de betrokkene de voorwaarden vervult die hem in staat stellen het genot van de artikelen 2 of 3 aan te vragen, zonder dat nochtans mag worden teruggaan naar een datum vóór 1 september 1958.

De vijfjaarlijkse verjaring is natuurlijk van toepassing zo de betrokkenen meer dan vijf jaar laten verlopen voor zij hun rechten op het genot van de artikelen 2 en 3 doen gelden.

Artikel 8 regelt de toepassing van artikel 7 van de wet van 18 augustus 1948 tijdens de overgangperiode, die zich uitstrekt tussen de afschaffing van de voordelen, waarop het betrekking heeft, en de invoering van de nieuwe pensioenminima.

De in onderhavig geval gewaarborgde minima zijn deze welke vastgesteld werden bij de wet van 28 juni 1954, waarbij het ouderdomspensioen der gehuwde arbeiders op 28 000 frank wordt gebracht en waarbij de wetgeving, om de toepassing ervan te bespoedigen wordt gewijzigd.

Artikel 9 laat toe de toestand van de personen, die thans een aanvullend pensioen genieten, dat toegekend werd in uitvoering van artikel 7 van de wet van 18 augustus 1948, ambtshalve te herzien, dit wil zeggen zonder dat een nieuwe aanvraag ingediend wordt.

Deze herziening zal uitwerking hebben ten vroegste op de datum waarop de gewaarborgde minima in het regime van de maatschappelijke zekerheid zijn ingesteld geworden, n.l. 1 september 1958.

Daar zij een vermindering van het pensioen voor gevolg zou kunnen hebben, in het geval waarin de gerechtigde in een ander regime een pensioen heeft bekomen dat overeenkomstig artikel 6 van het gewaarborg minimum moet wor-

garder les droits acquis, que la revision ne pourra avoir pour conséquence de réduire le montant des arrérages de pension dont les intéressés bénéficiaient à la date de l'entrée en vigueur de la loi.

L'article 10 précise que l'application de la loi ne peut avoir pour effet de porter le montant de la pension à un taux supérieur à celui du dernier traitement d'activité qui est entré en ligne de compte pour l'établissement de cette pension.

L'article 11 abroge l'article 7 de la loi du 18 août 1948 à partir du 1er septembre 1958, date de l'entrée en vigueur des nouvelles garanties instituées par les articles 2 et 3.

Le Ministre des Finances,

den afgetrokken, is er bepaald, ten einde de verworven rechten te vrijwaren, dat de herziening niet voor gevolg mag hebben het bedrag te verminderen van de maandelijks pensioentermijnen die de betrokkenen genoten bij het in werking treden van de wet.

Artikel 10 bepaalt dat de toepassing van de wet niet tot gevolg mag hebben dat het pensioen opgevoerd wordt tot een bedrag dat hoger is dan de laatste activiteitswedde die voor het vaststellen van dat pensioen in aanmerking is genomen.

Bij *artikel 11* wordt artikel 7 van de wet van 18 augustus 1948 opgeheven van 1 september 1958 af, datum waarop de bij artikelen 2 en 3 ingevoerde nieuwe waarborgen van kracht worden.

De Minister van Financiën,

A. DEQUAE.

Le Ministre, Adjoint aux Finances,

De Minister, Adjunct voor Financiën,

F. TIELEMANS.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre, Adjoint aux Finances, le 1er décembre 1961, d'une demande d'avis sur un projet de loi « établissant des minima pour certaines pensions de retraite et de survie à charge du Trésor public », a donné le 6 décembre 1961 l'avis suivant :

Le projet a pour objet d'établir le taux minimum de certaines pensions de retraite et de survie à charge du Trésor public, ainsi que de certains traitements d'attente.

D'une part, il remplace — avec effet au 1er septembre 1958 — par un ensemble de règles nouvelles adaptées à l'évolution qu'ont subie à partir de cette date les régimes légaux des pensions pour ouvriers et employés, l'article 7 de la loi du 18 août 1948 « accordant une indemnité d'attente à certains titulaires de pensions de retraite et de survie », lequel fixait déjà certains minimums.

D'autre part, l'article 8 du projet tend à modifier l'article 7 précité pour la période du 1er juillet 1954 au 31 août 1958, pour laquelle les minimums garantis des pensions pour ouvriers et employés ont été régis par la loi du 28 juin 1954.

Ce projet appelle les observations suivantes.

Il est proposé de rédiger l'intitulé comme suit :

« Projet de loi établissant le taux minimum de certaines pensions de retraite et de survie à charge du Trésor public. »

En ce qui concerne l'article premier, il y a lieu d'observer que la loi aura des répercussions sur d'autres régimes de pensions établis par référence expresse à certains régimes de pensions de retraite et de survie à charge de l'Etat; tel sera le cas pour le régime de pensions du personnel communal (loi du 25 avril 1933) et le régime de pensions établi par la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit.

Le début de l'article 2 serait mieux rédigé comme suit :

« Le montant mensuel des pensions de retraite et des traitements d'attente ne peut être inférieur, pour un agent de sexe masculin qui

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 1ste december 1961 door de Minister, Adjunct voor Financiën, verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot vaststelling van de minima voor zekere rust- en overlevingspensioenen ten laste van de Openbare Schatkist », heeft de 6^e december 1961 het volgend advies gegeven :

Het ontwerp strekt tot vaststelling van het minimumbedrag van sommige rust- en overlevingspensioenen ten bezware van de Schatkist, alsook van sommige wachtwedden.

Artikel 7 van de wet van 18 augustus 1948 houdende toekenning van een wachtvergoeding aan sommige gerechtigden op rust- en overlevingspensioenen dat reeds bepaalde minima vaststelde, wordt met terugwerking tot 1 september 1958 vervangen, door een stel nieuwe regelen, die zijn aangepast aan de evolutie welke de wettelijke pensioenregelingen voor werklieden en bedienden sedert 1958 hebben ondergaan.

Datzelfde artikel 7 wordt anderzijds door artikel 8 van het ontwerp gewijzigd over de periode 1 juli 1954-31 augustus 1958, waarvoor de gewaarborgde minimumpensioenen van werklieden en bedienden geregeld zijn bij de wet van 28 juni 1954.

Bij het ontwerp zijn de volgende opmerkingen te maken :

Men leze het opschrift als volgt :

« Ontwerp van wet tot vaststelling van het minimumbedrag van sommige rust- en overlevingspensioenen ten bezware van de Schatkist. »

Bij het eerste artikel moet worden opgemerkt, dat de wet een terugslag zal hebben op andere pensioenregelingen die zijn vastgesteld onder uitdrukkelijke verwijzing naar bepaalde regelingen inzake rust- en overlevingspensioenen ten bezware van de Staat : zo de pensioenregeling voor het gemeentepersoneel (wet van 25 april 1933) en de pensioenregeling volgens de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Het begin van artikel 2 kan beter worden gelezen als volgt :

« Het maandelijks bedrag van de rustpensioenen en wachtwedden mag voor een mannelijk personeelslid dat de leeftijd van 65 jaar en

« atteint l'âge de 65 ans et pour un agent de sexe féminin qui a atteint l'âge de 60 ans, au montant mensuel minimum garanti de la pension... » (la suite comme au projet).

L'article 4 devrait se lire :

« Les montants mensuels visés aux articles 2 et 3 sont établis compte tenu de la liaison de ces montants à l'indice des prix de détail selon le régime qui leur est propre. »

A l'article 6, les mots « pensions ou quotes-parts de pensions de retraite ou de pension de survie » pourraient être remplacés par les mots « pensions ou quotes-parts de pensions de retraite ou de survie ».

L'article 7 pourrait être rédigé comme suit :

« Le bénéfice des dispositions prévues aux articles 2 à 6 est accordé aux pensionnés intéressés, sur leur demande, pour une période qui ne peut être antérieure au 1er septembre 1958. »

L'article 9 pourrait suivre immédiatement l'article 7 auquel il déroge, d'autant plus que l'article 8 est une disposition transitoire.

A l'article 10, les mots « à partir du 1er septembre 1958 » devraient être remplacés par les mots « à la date du 1er septembre 1958 ».

La chambre était composée de

MM. :

J. SUETENS, *premier président*;

L. MOUREAU, *conseiller d'Etat*;

G. HOLOYE, *conseiller d'Etat*;

A. BERNARD, *assesseur de la section de législation*;

Ch. VAN REEPINGHEN, *assesseur de la section de législation*;

C. ROUSSEAU, *greffier adjoint, greffier*.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS. Le rapport a été présenté par M. O. DE LEYE, substitut.

Le Greffier,

(s.) C. ROUSSEAU.

Le Président,

(s.) J. SUETENS.

Pour expédition délivrée au Ministre, Adjoint aux Finances.

Le 13 décembre 1961.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

voor een vrouwelijk personeelslid dat de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, niet lager zijn dan het gewaarborgd maandelijks minimumbedrag van het pensioen waarop de... » (voorts als in het ontwerp).

Artikel 4 leze men als volgt :

« De in de artikelen 2 en 3 bedoelde maandelijks bedragen worden vastgesteld met inachtneming van de koppeling van die bedragen aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen, volgens de hun eigen regeling. »

In de Franse tekst van artikel 6 vervange men de woorden « pensions ou quotes-parts de pensions de retraite ou de pension de survie » door « pensions ou quotes-parts de pensions de retraite ou de survie ».

Artikel 7 kan worden gelezen als volgt :

« Het voordeel van het bepaalde in de artikelen 2 tot 6 wordt aan de betrokken gepensioneerden op hun verzoek toegekend voor een periode die niet vóór 1 september 1958 mag liggen. »

Artikel 9 zou kunnen aansluiten bij artikel 7, waarvan het afwijkt, te meer daar artikel 8 een overgangsbepaling is,

In artikel 10 vervange men de woorden « van 1 september 1958 af » door « op datum 1 september 1958 ».

De kamer was samengesteld uit

de HH. :

J. SUETENS, *eerste-voorzitter*;

L. MOUREAU, *raadsheer van State*;

G. HOLOYE, *raadsheer van State*;

A. BERNARD, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;

Ch. VAN REEPINGHEN, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;

C. ROUSSEAU, *adjunct-griffier, griffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS. Het verslag werd uitgebracht door de H. O. DE LEYE, substituut.

De Griffier,

(get.) C. ROUSSEAU.

De Voorzitter,

(get.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister, Adjunkt voor Financiën.

De 13e december 1961.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre, Adjoint aux Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre, Adjoint aux Finances, est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

La présente loi est applicable :

1° aux pensions de retraite à charge du Trésor public et de la Caisse des ouvriers de l'Etat accordées par limite d'âge, du chef de l'exercice d'une fonction principale;

2° aux pensions de veuve à charge du Trésor public et de la Caisse des ouvriers de l'Etat accordées du chef de l'exercice d'une fonction principale;

3° aux traitements d'attente, égaux aux taux de la pension, accordées du chef de l'exercice d'une fonction principale, aux agents atteints par la limite d'âge, ainsi qu'aux pensions qui succèdent à ces traitements d'attente.

Art. 2.

Le montant mensuel des pensions de retraite et des traitements d'attente ne peut être inférieur, à l'âge de 65 ans pour un agent du sexe masculin et de 60 ans pour un agent du sexe féminin, au montant mensuel minimum garanti, de la pension à laquelle peuvent prétendre, pour une carrière complète, les employés ou les ouvriers assujettis à la sécurité sociale, compte tenu des conditions d'époque d'ouverture du droit et d'état civil prévues par les dispositions régissant la matière.

Art. 3.

Le montant mensuel des pensions de veuve, y compris les majorations du chef de l'existence d'enfants, ne peut être inférieur au montant mensuel minimum garanti, de la pension de survie à laquelle peuvent prétendre, pour une carrière complète du mari, les veuves d'employés ou d'ouvriers assujettis à la sécurité sociale, compte tenu des conditions d'époque d'ouverture du droit prévues par les dispositions régissant la matière.

Les intéressées doivent au préalable établir selon les modalités fixées par les dispositions précitées, qu'elles réunissent les conditions requises par celles-ci dans le chef de la veuve.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen, die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister, Adjunct voor Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister, Adjunct voor Financiën, is ermede belast, in Onze naam, aan de Wetgevende Kamers het wetsontwerp voor te stellen waarvan de inhoud volgt :

Eerste artikel.

Deze wet is van toepassing :

1° op de rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist en de Rijkswerkliedenkas, toegekend wegens, het bereiken van de leeftijdsgrens, uit hoofde van de uitoefening van een hoofdbetrekking;

2° op de weduwnpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist en de Rijkswerkliedenkas, toegekend uit hoofde van de uitoefening van een hoofdbetrekking;

3° op de wachtwedden, die gelijk zijn aan het bedrag van het pensioen, toegekend uit hoofde van de uitoefening van een hoofdbetrekking, aan de personeelsleden die de leeftijdsgrens bereikt hebben, evenals op de pensioenen die nadien deze wachtwedden vervangen.

Art. 2.

Het maandelijks bedrag der rustpensioenen en der wachtwedden mag op de leeftijd van 65 jaar voor een mannelijk personeelslid en van 60 jaar voor een vrouwelijk personeelslid niet lager zijn dan het gewaarborgd maandelijks minimumbedrag, waarop de aan de maatschappelijke zekerheid onderworpen bedienden of arbeiders voor een volledige loopbaan mogen aanspraak maken, rekening houdend met de voorwaarden van tijdstip van opening van het recht en met de voorwaarden van burgerlijke stand, die voorzien zijn bij de bepalingen die deze stof beheersen.

Art. 3.

Het maandelijks bedrag der weduwnpensioenen, met inbegrip van de verhogingen wegens het bestaan van kinderen, mag niet lager zijn dan het gewaarborgd, maandelijks minimumbedrag, waarop de weduwen van aan de maatschappelijke zekerheid onderworpen bedienden of arbeiders voor een volledige loopbaan van hun echtgenoot mogen aanspraak maken, rekening houdend met de voorwaarden van tijdstip van opening van het recht, die voorzien zijn bij de bepalingen, die deze stof beheersen.

De betrokkenen moeten vooraf, volgens de bij vooraf genoemde bepalingen vastgestelde modaliteiten, bewijzen dat zij de voorwaarden vervullen, die in de persoon van de weduwe door deze bepalingen vereist zijn.

Art. 4.

Les montants mensuels visés aux articles 2 et 3 sont comparés en tenant compte des indexations auxquelles ils sont respectivement soumis.

Art. 5.

Le Roi, détermine, en vue de l'application de la présente loi, les agents qui sont assimilés aux employés, d'une part, et aux ouvriers, d'autre part.

Art. 6.

Le titulaire d'une pension ou d'un traitement d'attente visés à l'article premier est tenu de demander l'octroi des autres pensions ou quotes-parts de pensions de retraite ou de pension de survie auxquelles il peut éventuellement prétendre à charge du Trésor public, d'un régime de pension de la sécurité sociale ou d'un régime de pension établi par ou en vertu d'une loi, par un règlement provincial, par un règlement communal, ou par un organisme public ou d'intérêt public.

Le montant de ces autres pensions et quotes-parts de pension est déduit des minimums garantis prévus aux articles 2 et 3. Ce montant est déduit même si le paiement en est suspendu en raison d'une activité lucrative exercée par l'intéressé.

Art. 7.

Le bénéfice de l'application des articles 2 à 6 est accordé à la demande des pensionnés intéressés et au plus tôt à partir du 1er septembre 1958.

Art. 8.

Pour l'application de l'article 7 de la loi du 18 août 1948 accordant une indemnité d'attente à certains titulaires d'une pension de retraite et de survie, les avantages visés par cet article pour la période comprise entre le 1er juillet 1954 et le 31 août 1958 ne peuvent être inférieurs aux minimums fixés par la loi du 28 juin 1954 portant la pension des ouvriers mariés à 28 000 francs et modifiant la législation en vue d'en accélérer l'application.

Art. 9.

La situation des personnes qui ont bénéficié de l'article 7 de la loi du 18 août 1948 précitée est révisée d'office conformément aux articles 1 à 6 de la présente loi et avec effet au plus tôt, le 1er septembre 1958.

Cette révision ne peut avoir pour conséquence une réduction des arrérages mensuels dont les intéressés bénéficiaient à la date de la publication de la présente loi.

Art. 10.

L'application de la présente loi ne peut avoir pour effet de porter la pension à un montant supérieur à celui du dernier traitement pris en considération pour le calcul de cette pension.

Art. 4.

De maandelijkse bedragen bedoeld bij de artikelen 2 en 3, worden vergeleken, rekening houdend met de indexaanpassingen waaraan zij respectievelijk zijn onderworpen.

Art. 5.

De Koning bepaalt, met het oog op het toepassen van deze wet, welke personeelsleden met de bedienden, enerzijds, en met de arbeiders, anderzijds, gelijkgesteld worden.

Art. 6.

De gerechtigde op een in het eerste artikel bedoeld pensioen of wachtwedde is ertoe gehouden de toekenning te vragen van de andere pensioenen of delen van rust- of overlevingspensioenen, waarop hij gebeurlijk aanspraak kan maken ten laste van de Openbare Schatkist, van een pensioenstelsel van de maatschappelijke zekerheid of van een pensioenstelsel dat bij of krachtens een wet, door een provinciereglement, door een gemeentereglement, of door een openbare instelling, of een instelling van openbaar nut vastgesteld is.

Het bedrag van deze andere pensioenen en pensioendelen wordt van de bij artikel 2 en 3 voorziene gewaarsborgde minima afgetrokken. Dat bedrag wordt afgetrokken zelfs als de uitbetaling ervan geschorst is uit hoofde van een winstgevende bedrijvigheid die door de betrokkene wordt uitgeoefend.

Art. 7.

Het voordeel van de toepassing van de artikelen 2 tot 6 wordt op aanvraag van de betrokken gepensioneerden, en ten vroegste, van 1 september 1958 af, toegekend.

Art. 8.

Voor de toepassing van artikel 7 van de wet van 18 augustus 1948, houdende toekenning van een wachtvergoeding aan sommige gerechtigden op een rust- en overlevingspensioen, mogen de bij dit artikel bedoelde voordelen voor de periode, die begrepen is tussen 1 juli 1954 en 31 augustus 1958, niet lager zijn dan de minima die vastgesteld zijn bij de wet van 28 juni 1954, waarbij het ouderdomspensioen der gehuwde arbeiders op 28 000 frank wordt gebracht en waarbij de wetgeving, om de toepassing ervan te bespoedigen, wordt gewijzigd.

Art. 9.

De toestand van de personen die het voordeel van artikel 7 van voornoemde wet van 18 augustus 1948 hebben genoten, wordt ambtshalve herzien overeenkomstig de artikelen 1 tot 6 van deze wet en met uitwerking ten vroegste op 1 september 1958.

Deze herziening mag geen vermindering van de maandelijkse bedragen die de betrokkenen bij de bekendmaking van deze wet genoten, voor gevolg hebben.

Art. 10.

De toepassing van deze wet mag niet voor gevolg hebben dat het pensioen opgevoerd wordt tot een bedrag dat hoger is dan de laatste wedde die voor de berekening van dat pensioen in aanmerking is genomen.

Art. 11.

L'article 7 de la loi du 18 août 1948 accordant une indemnité d'attente à certains titulaires de pensions de retraite et de survie est abrogé à partir du 1er septembre 1958.

Donné à Bruxelles, le 15 janvier 1962.

Art. 11.

Artikel 7 van de wet van 18 augustus 1948 houdende toekenning van een wachtvergoeding aan sommige gerechtigden op rust- en overlevingspensioen, wordt opgeheven van 1 september 1958 af.

Gegeven te Brussel, 15 januari 1962.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Finances,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Financiën,

A. DEQUAE.

Le Ministre, Adjoint aux Finances,

De Minister, Adjunct voor Financiën,

F. TIELEMANS.
